

'Engelen, ze komen en gaan...'

(Johan Gortworst)

Deze zin uit het essay 'Het licht van de ogen' van de schrijver A.L. Boom¹, vat goed samen hoe mensen verschijningen van engelen ervaren. Ze brengen een boodschap, geven troost en verdwijnen. Dat doen ze al eeuwen. Op 29 september vieren we het feest van de drie Aartsengelen Michaël, Gabriël en Rafaël. Dit artikel gaat over engelenervaringen en hoe mensen aankijken tegen hun bestaan.

'Adieu God?'

De EO presentator Tijs van den Brink interviewde de hoogleraar neuropsychologie Eric Scherder in zijn programma 'Adieu God?' over de relatie geloof en wetenschap (2017). We kennen Eric Scherder van de televisie als onze 'bewegingsprofessor.' Scherder, als kind een trouw misdienaar in de Amsterdamse HH. Martelaren van Gorcum, vertelt enthousiast over hoe fenomenaal ons brein werkt. We kennen maar een fractie van alle mogelijkheden. Spirituele gevoelens en ervaringen zijn voor hem een indrukwekkende functie van de hersenen. Hij wil niets afdoen aan de religieuze ervaringen van mensen en ziet zijn wetenschappelijke inzichten niet als tegenstrijdig met geloof. 'Laat het samengaan.'

Van den Brink kijkt sceptisch en vertelt dat hij als jonge man een verschijning had in het ziekenhuis, de avond voorafgaand aan een moeilijke operatie. Die verschijning was voor hem een engel geweest die hem veel rust had gegeven.

'Beledigend'

Scherder zegt het fantastisch te vinden dat ons brein ons helpt door zulke rustgevende ervaringen te produceren. Van den Brink ervaart die opvatting bijna als beledigend. Hoe zeker weet Scherder dat dit geen ervaring was die van buiten tot hem was gekomen? Volgens Scherder zou van den Brinks' brein hem rust gegeven hebben. Van den Brink gelooft dat God hem heeft geholpen. Hij is geschokt en teleurgesteld. 'Jawel,' probeert Scherder nog, 'dat je dit denkt en ervaart speelt zich toch in je hersens af?' Ze komen er niet uit. Van den Brink gelooft liever met zijn hart dan door zijn brein.

'Iemand nam mijn stuur over'

Er zijn door de eeuwen heen duizenden gedocumenteerde verklaringen van mensen die ontmoetingen beschrijven met engelen. In meerdere religies zien mensen vaak onder moeilijke omstandigheden gedaanten, omgeven door een onwaarschijnlijk mooi licht. Woorden schieten te kort. Zo mooi was het. Het zijn vaak rustgevende ervaringen waar mensen liever niet over praten uit angst voor gek te worden verklaard. We herkennen deze terughoudendheid ook bij mensen met een bijna-dood-ervaring. De engelen verschijnen opvallend vaak aan bescheiden mensen die onopvallend door het leven gaan. Je leest vaak dat ze zelfs op hoge leeftijd de ervaring, die tientallen jaren

Gabriël annunciatie -Leonardo da Vinci

gelden plaats vond, tot in detail kunnen beschrijven. Niet iedereen sterft vredig en zonder doodsangst. Maar er zijn veel getuigenissen van nabestaanden die aan het sterfbed zagen hoe de dierbare een gelukzalige ervaring had vlak voor het heengaan. 'Ze stierf met een engelachtige uitstraling op haar gezicht.'

Daarnaast gaan er veel verhalen rond van mensen die op een onverklaarbare wijze door een onzichtbare hand snel een pas opzij zetten of snel naar een andere rijbaan geduwd werden en zo aan een ramp ontkwamen. 'Iemand nam mijn stuur over.' Bij een kleine uitvraag bij familie en bekenden of zij ervaringen met engelen kenden, werd eerst argwanend gereageerd. Na uitleg dat de vraag serieus was bedoeld volgde al snel het ene na het andere verhaal van een onverklaarbare gebeurtenis die in een aantal gevallen ook bepalend was geweest voor zijn of haar leven. Stuk voor stuk verhalen die ontroeren.

'Engelen in de tijd'

De protestantse theologiestudent Marja Hesseling deed voor haar eindscriprie een onderzoek hoe predikanten binnen de PKN tegen engelen en engelenervaringen aankijken². Ze interviewde in haar woonplaats een aantal pastores en deed literatuur onderzoek naar hoe protestantse theologen denken over het bestaan van engelen. Tijdens haar onderzoek hoorde ze soortgelijke ervaringen als hierboven beschreven. Een van de pastores beschreef engelen als boodschappers en troostbrengers. Ze gaven bemoediging. Tegelijk bleek het praten erover moeilijk omdat door de secularisering alleen nog telt dat objectief aanwijsbaar is. 'We zijn door het rationalisme tamelijk beperkt in het beschouwen geworden. Wij kunnen als westerlingen de wereld van engelen lastig plaatsen.'

Karl Bart: blijf bij de Schrift

De theologen die Hesseling bestudeerde vonden ook dat door dit rationalisme het menselijk verstand de overhand heeft gekregen. 'Het menselijke verstand kan niets met de bovennatuurlijke geheimenissen. Dus ook niet met de wereld van engelen.' Karl Barth maakte wel een onderscheid tussen engelenverhalen die als legenden en sagen tot ons komen en die beschreven staan in de Heilige Schrift. Hij adviseerde om toch vooral dicht bij de Schrift te blijven. Volgens Barth

zijn engelen de oorspronkelijke getuigen van God. Het getuigenis van engelen maakt het goddelijke zichtbaar. Ze zijn dienaren van God en geen bemiddelaars.

Voor anderen als een engel zijn

De emeritus paus Benedictus de XVI schreef in 2014 ter gelegenheid van het feest van de drie Aartsengelen: 'Een engel is zoiets als de persoonlijke aandacht waarmee God aan mij denkt. Zij brengen God bij de mensen, zij openen de hemel en openen zo ook de aarde. Juist omdat zij bij God zijn, kunnen zij ook heel dicht bij de mens zijn.'

De engelen spreken volgens de paus tot de mens over wat zijn ware wezen uitmaakt, over wat in zijn leven zo dikwijls bedekt en begraven is. Zij roepen de mens op weer in te keren in zichzelf doordat zij de mens van Godswege aanraken. De emeritus paus riep op dat ook wij, als mensen, steeds opnieuw engelen moeten worden voor elkaar - engelen die elkaar weghalen van verkeerde wegen en we ons opnieuw op God richten. Marja Hesseling zal het hiermee eens kunnen zijn. Haar onderzoek was een boeiend proces geweest waarbij ze had mogen ontdekken dat juist ook in deze tijd engelen zeggenschap hebben. Wat haar betreft gaan we in ieder geval het gesprek over engelen met elkaar aan. Het kan een begin zijn van verwondering voor wat God ons aanreikt.

Nood leert bidden

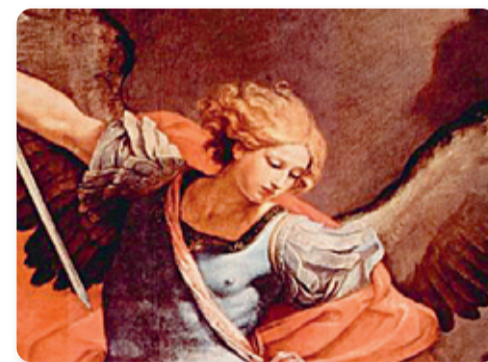
En hoe liep het af met het gesprek van Tijs van den Brink met Eric Scherder? De tegenstellingen bleken gaandeweg het

gesprek niet zo scherp. Scherder bekende in tijden van nood om steun te bidden. Hij had zelf ervaren dat terminale mensen in die levensfase tot oprecht geloof kwamen. Dat vond hij indrukwekkend. Over het bestaan van God bleef hij grote twijfels houden. Vanuit zijn denken sloot hij het bestaan van een God uit. Tegelijk realiseerde hij zich dat zijn brein ook beperkt is. Hij zou het wel mooi vinden om te geloven dat er iets buiten je is dat je aan kan roepen om steun. 'Maar ja,' zegt de denker Scherder, 'ik realiseer me tegelijk dat er bij mij ook eigenbelang meespeelt....'

Vermoedelijk schuilt in ieder van ons wel een beetje een 'Scherder' en een 'van Den Brink.' Geloof en twijfel gaan hand in hand.

Literatuur

Reddende engel De mooiste verhalen over engelen. Novelle Uitgeverij 1994
Christelijke symbolieke en iconografie Prof. Dr. J.J.M. Timmers Fibula- Van Dishoek 1974
Engelen ontdekken Christine Astell Uitgeverij Ten Have 2005
Een engel op je pad. H.C.Moolenburgh Ankh Hermes 1999

Michaël - Guido Reni

¹ A.L.Boom is het pseudoniem voor Kees Fens (1929 – 2008), was een Nederlands literatuurcriticus, essayist en letterkundige. Hij was afkomstig uit een rooms-katholiek milieu.

² Engelen in de tijd Hedendaagse gedachten vanuit de protestantse traditie. Marja Hesseling Windesheim 2014

Michaël | Michaël is de overwinnaar van de duivel en zijn aanhang. Hij leidt de zielen van de overledenen het eeuwig leven binnen. Hij verleent daarnaast hemelse bijstand aan het Volk van God: in het Oude Testament het volk Israël en in het Nieuwe Testament de Kerk. In de kunst wordt hij vaak als krijgsman uitgebeeld. Soms draagt hij op zijn schild de tekst Quis ut Deus? Wie is als God?

Gabriël | Gabriël is de afgezant van God bij alle belangrijke gebeurtenissen die met verlossing te maken hebben. Aan Daniël voorspelt hij het juiste ogenblik van de Verlosser. Aan Zacharias kondigt hij de komst van Johannes de Doper en uiteindelijk is hij de bringer van de blijde boodschap aan Maria. De naam Gabriël betekent 'God is mijn kracht' of 'sterke man van God.'

Rafaël | Rafaël komt in het Nieuwe Testament niet voor. Hij verschijnt in het deuterocanonieke boek Tobit, waar hij de jonge Tobias vergezelt op zijn gevaarlijke reizen. Pas nadat Tobias veilig is teruggekeerd, maakt de engel zich bekend als "Rafaël, een van de zeven engelen die in de nabijheid van de troon van de Heer verkeren." In de rabbijnse literatuur heeft Rafaël een genezende functie. Het Hebreeuwse Rafa betekent 'genezer' of 'dokter' en el verwijst naar God.

K E R K

Onze Lieve Vrouwekerk, Hoofdstraat 18, 7311 KB Apeldoorn

Pastoraal team

Hans Hermens
pastoor
hanshermens7@gmail.com
0571 27 31 60

Sebastian Gnanapragasam
parochievicaris
Bereikbaar via
centraal secretariaat

Ronald Dashorst
diaken
r.dashorst@rkapeldoorn.nl
06 169 127 27

Mariska Litjes
jongerenwerker/catecheet
kinderkerk@rkapeldoorn.nl
055 526 65 00

Pastorale zorg: Een pastor van het team is iedere dag van 09:00-20:00 uur bereikbaar op 06 531 543 58 en tevens beschikbaar voor dringende pastorale zorg.

Secretariaat Apeldoorn: ma, di, wo, do: 09:00-12:00 uur, emmaus@rkapeldoorn.nl 055 526 65 04.

Secretariaat Twello: di, do: 09:00-17:00 uur, secretariaat@franciscusenclara.com 0571 27 44 45.

LITURGISCHE VIERINGEN

VIERINGEN IN ONZE LIEVE VROUWEKERK

De vieringen zowel vanuit de O.L. Vrouwekerk te Apeldoorn als vanuit de H. Martinuskerk te Twello worden ook online uitgezonden.

Zie hiervoor de websites van de Emmaüsparochie en de Franciscus en Clara parochie. online en via livestream: <https://kerkdienstgemist.nl/stations/2283-Onze-Lieve-Vrouwekerk>

De dringende vraag blijft van kracht om verantwoordelijkheid te nemen en thuis te blijven met klachten die kunnen wijzen op corona.

Zaterdag 1 oktober is er géén viering

Zondag 2 oktober, 27e zondag door het jaar (Franciscusdag)

10:30 uur Eucharistieviering met alle koren
Voorgangers het gehele pastorale team

Dinsdag 4 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Vrijdag 7 oktober

09:00 uur Eucharistieviering
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio

Zaterdag 8 oktober

16:30 uur Eucharistieviering met cantor E. Vaassen en organist R. van Drunen
Voorganger pastoor J. Hermens

Zondag 9 oktober, 28e zondag door het jaar

11:00 uur Eucharistieviering met het Gregoriaans koor
Voorganger pastor Sebastian
13:00 uur Doopviering. Voorganger pastor Sebastian

Dinsdag 11 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Vrijdag 14 oktober

09:00 uur Eucharistieviering
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio

Zaterdag 15 oktober

16:30 uur Gezinsviering met koor K-zing
Voorganger pastoor J. Hermens

Zondag 16 oktober, 29e zondag door het jaar

11:00 uur Eucharistieviering met het Credo koor. Voorganger pastor Sebastian

Dinsdag 18 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Vrijdag 21 oktober

09:00 uur Eucharistieviering
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio

Zaterdag 22 oktober

16:30 uur Gebedsviering met cantor H. Veldkamp en organist D. de Bakker
Voorganger diaken R. Dashorst

Zondag 23 oktober, 30e zondag door het jaar (1e Heilige Communie)

11:00 uur Eucharistieviering met het koor Lucente. Voorganger pastoor J. Hermens

Dinsdag 25 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Vrijdag 28 oktober

09:00 uur Eucharistieviering
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio

BIECHTGELEGENHEID elke vrijdag na de viering van 09:00 uur in de O.L. Vrouwekerk, na telefonisch overleg.

ROZENKRANSGEBED

Het rozenkransgebed is elke dinsdag- en vrijdagmorgen voorafgaand aan de eucharistieviering van 09:00 uur, om 08.35 uur.

UITSTELLING VAN HET ALLERHEILIGSTE

De uitstelling van het Allerheiligste is elke vrijdagmorgen na de viering van 09:00 uur.

KINDERDIENST EN CRÈCHE

De kinderen nemen plaats in de kerk en gaan na het welkomstwoord naar de kinderdienst. Er is kinderopvang voor de kleintjes in het Emmaùshuis. Zie informatie bij Kind en Kerk.

KERKTAXI

Voor parochianen die niet zelfstandig naar de kerk kunnen reizen, is er de vervoersdienst verzorgd door vrijwilligers. Voor info en aanmelding: emmaus@rkapeldoorn.nl of tel. 055 526 65 00.

BLOEMETJE VAN DE WEEK

Hiervoor is een rooster samengesteld door de bezoggroepen.

Aan hen is gevraagd om aan het secretariaat een naam en adres door te geven van iemand die ziek is. Dit graag uiterlijk op woensdag vóór 11:00 uur mailen naar receptie@rkapeldoorn.nl.

Om een beter zicht te krijgen wat er speelt in de parochie vragen wij uw hulp. Weet u iemand die ook voor een bloemetje in aanmerking komt, wilt u dit dan doorgeven aan het secretariaat. Maar wilt u er dan zelf voor zorgen dat het bloemetje ook bij deze persoon bezorgd wordt, want daar heeft de bezoggroep geen mogelijkheden voor.

Voor de komende weken is het rooster:

2 oktober locatie Hubertus; 9 oktober locatie Bonifatius; 16 oktober locatie Fab en Seb; 23 oktober locatie Maria; 30 oktober locatie Victor.

Op 21 augustus jl. is er een bloemetje gegaan naar de heer en mevrouw Verheggen, Klein Hattem te Ugchelen.

Op 28 augustus jl. is er een bloemetje gegaan naar Annelies Hartsema, Romeinenlaan te Apeldoorn.

Op 4 september jl. is er een bloemetje gegaan naar Ilse Faulhaber, Hoefblad te Apeldoorn.

Op 11 september jl. is er een bloemetje gegaan naar Coby Dinklo, J.C. Wilsaan te Apeldoorn.

Op 18 september jl. is er een bloemetje gegaan naar mevrouw Smolders, Sluisoordlaan te Apeldoorn.

VOEDSELBANK

Het product voor de inzamelingsactie van de Voedselbank voor de maand oktober: pasta en rijst. U kunt het product in de bekende kratten achter in de kerk deponeren. Namens de voedselbank hartelijk dank.

DE KLEDINGBANK

Mensen die financieel in de knel zijn geraakt kunnen op maandag, woensdag en vrijdag van 10:00 tot 15:00 uur (zonder afspraak) bij de kledingbank komen om kleding uit te zoeken. Kleding voor kinderen en volwassenen en ook linnengoed is ruim aanwezig om te delen. Inleveren van goede, schone en actuele kleding kan op maandag van 10:00 tot 15:00 uur.

COLLECTE OPBRENGSTEN

Week 32: eigen kerk € 194,76
en voor diaconale ondersteuning van armen van de parochie € 190,05
Week 33: eigen kerk € 379,17 en voor de Herberg € 279,51
Week 34: eigen kerk € 291,21 en voor de Miva € 273,81
Week 35: eigen kerk € 266,29 en voor de kledingbank € 260,18

MISINTENTIES, VOOR ZOEVER BIJ ONS BEKEND

1/2 oktober 2022

Ben Pol.

8 / 9 oktober 2022

Stephan Staijen, overleden ouders, schoonouders en schoonzoon; gezondheid en voorspoed voor het gezin;

Uit dankbaarheid voor een 65e jarig huwelijk en 90e verjaardag.

Betsie Wezenberg-Blokvoort

15 / 16 oktober 2022

-

22 / 23 oktober 2022

-

29 / 30 oktober 2022

Annie Spronk-Post

PAROCHIEKRONIEK

Gedoopt

Op 4 september jl. zijn de volgende kinderen door het Heilig Doopsel in onze geloofsgemeenschap opgenomen:
Stefan van der Raaf en Pieter Toxopeus.

Overleden

Op 6 september jl. hebben wij een kaarsje laten branden voor Wouter Prins.
Op 7 september jl. heeft de crematieplechtigheid van Dora Hurenkamp-Stern plaatsgevonden in de aula van Heidehof.

Een tuin voor iedereen!

De parochie krijgt een 'Hof Naar Goed Gaan'

(Johan Gortworst)

Een wandeling door de natuur doet goed. In stadsdelen met relatief veel groen voelen mensen zich veel minder eenzaam dan in wijken waar mensen het zonder natuur moeten stellen. Groen doet mensen ook sneller herstellen van stressvolle situaties. Het is dan ook een buitenkans dat de parochie in de gelegenheid wordt gesteld om de tuin naast de O.L.Vrouwekerk opnieuw in te richten. Op die manier kan de parochie, geïnspireerd door het evangelie, bijdragen aan een gezondere leefomgeving in de stad.

Aanleiding

Een schenker stelde de parochie een bedrag in het vooruitzicht en vroeg aan het bestuur naar ideeën. Het pastoresteam vond een herinrichting van de tuin die grenst aan de OLV de beste bestemming voor de donatie. Samen met Ronald Dashorst werkten enkele parochianen een aantal voorstellen uit. In dit artikel leest u over de bedoelingen en uitgangspunten van deze Hof Naar Goed Gaan.

Uitgangspunten voor de hof

- Missionair
- Gastvrijheid
- Ruimte scheppend voor ontmoeting
- Rustgevend
- Meedoen en terugkomen bevorderend
- Multifunctioneel
- Onderhoudsvriendelijk

Doel en uitgangspunten

De nieuwe hof is niet zomaar een fraai aangelegd tuin, maar heeft een duidelijk doel. De werkgroep onderkent dat veel mensen niet meer vertrouwd zijn met kerkgang en met de betekenis van een eucharistieviering. Het vraagt tijd om dat mysterie te bevatten. Het geloof kent vele aspecten en de tuin kan helpen om enkele daarvan concreet te maken. Zo heeft de tuin als doel door zijn uitstraling de bezoekers tot nadenken te stemmen over jezelf en je plek in het leven. Ook dat je gaat nadenken over je eigen bijdrage aan een betere wereld. De kerk presenteert zich op die manier als een missionaire geloofsgemeenschap. Die multifunctionaliteit is een belangrijk uitgangspunt voor de tuin.

We zijn hierover met de werkgroep in gesprek tijdens een vergadering over de tuin op het kantoor van hovenier Sjef Hagen. Sjef heeft met de geformuleerde uitgangspunten van de werkgroep in gedachten de tuin ontworpen.

'We zien een tuin voor ons die mensen van uiteenlopende achtergronden kan inspireren en uitnodigt om terug te komen,' licht Gerard Pannekoek, een van de werkgroep leden toe. 'Een tuin voor iedereen.'

'Zie het als een aanvulling op wat we wekelijks in de kerk vieren,' vult Monique van Leeuwen, een ander lid van de werkgroep aan.

'We hopen dat parochianen na verloop van tijd thema's aanreiken die in de tuin als wisselende presentatie of expositie uitgewerkt worden en de bezoekers aan het denken zet. Net zoals een tuin met de jaargetijden verandert, willen we ook deze tuin mee laten bewegen met het kerkelijk jaar en als het kan met de

actualiteit. De vorm staat niet vast, die mogen de mensen zelf bepalen.'

'We hebben ons bij het ontwerpen ook laten inspireren door de begijnhofjes die er in verschillende steden zijn,' zegt Gerard. 'Die hofjes zijn voor velen een rustpunt in een drukke stad. Mensen komen op adem als ze in zo'n goed onderhouden hofje komen. Ze gaan als vanzelf zachter praten om die rust niet te verstoren. Onze tuin moet ook die natuurlijke uitstraling krijgen.'

'Deur Naar Goed Gaan'

In de werkgroep kwam het werk van de emeritus priester-kunstenaar Kees Pannekoek (1929) ter sprake. Hij is bij de oudere parochianen zeer bekend. Kees Pannekoek heeft meerdere functies in het bisdom vervuld, waaronder die van liturgisch medewerker. Daarnaast heeft hij beeldende projecten gemaakt, zoals 'het brandend braambos' dat een plek heeft gekregen in een van de vergaderzalen van het parochiehuis. Voor zijn kunstwerk, 'de Deur Naar Goed Gaan' met daarop gespiegeld de Tien Geboden, werd al enige tijd naar een passende bestemming gezocht. Die deur is geen kunstwerk voor aan de muur, maar nodigt uit tot interactie met de toeschouwer. Juist dat is de bedoeling van de nieuwe tuin. De puzzelstukjes vielen zo in elkaar.

Gerard is uiteraard blij dat het werk van zijn oom Kees Pannekoek zo gewaardeerd wordt. 'Als familie zijn we verheugd dat zijn gedachtegoed een centrale plek in de tuin gaat krijgen. Zijn 'Deur Naar Goed Gaan' met daarop de Tien Geboden genageld, kan je zien als een leidraad voor het leven. De deur kan je aan het denken zetten wat deze geboden vandaag de dag voor je betekenen.'

In de tuin is ruimte voor meer objecten. Zo krijgt het Mariabeeld uit het Stiltecentrum van de vml Hubertuskerk er een apart plekje. Mensen kunnen hier een kaarsje aansteken.

Een inspirerend proces

'Het ontwerpen van de tuin was een boeiend proces,' zegt Monique. 'We zijn met een open geest begonnen,' vervolgt ze, 'onze werkgroep bestond uit ouderen en jongeren. De stem van Ruben en Carmen was heel belangrijk. We hopen dat de tuin bij goed weer ook gebruikt kan worden bij de kinderdiensten. Het is ook hun tuin.'

'Het met elkaar brainstormen was een leerproces,' vult Ronald Dashorst aan, 'die aanpak past ook bij hoe we onze parochie zien: als een lerende en gastvrije geloofsgemeenschap.'

'We willen een tuin die leuk en aantrekkelijk blijft om terug te komen,' benadrukt Gerard nog een keer.

'Dit vraagt om een actieve betrokkenheid van de parochie,' zegt Monique, 'we hopen dat de werkgroepen en de koren aanleiding zien om er samen voor te zorgen dat het om een levende en inspirerende tuin gaat.'

Ronald komt terug op de inzet van de jongeren. 'We willen ook een mozaïekbank in de tuin plaatsen. Dit is een bank die de omgeving door het kleurgebruik vrolijker maakt. Het plan is om samen met de jongeren die bank te mozaïeken zodat het echt hún bank wordt.' Sjef laat weten zeer in zijn nopjes te zijn

dat hij deze tuin mag aanleggen. Voor hem komt daarmee een oude wens in vervulling om een tuin met een diepere betekenis, aan te mogen leggen.

Realisme

De werkgroep ging niet over één nacht ijs. Ze voerden geregeld overleg met het bestuur van de parochie en met deskundigen op het gebied van haalbaarheid, veiligheid en toezicht.

'We zijn ook realistisch. Een dergelijke tuin is kwetsbaar en dat betekent dat er altijd toezicht nodig zal zijn bij de openstelling. Daar vraagt deze tijd nu eenmaal om,' geeft Ronald als toelichting. 'We verwachten dat, als de tuin er eenmaal is, groepen en misschien ook wel scholen, op afspraak gebruik willen maken van de tuin. We zullen vrijwilligers nodig hebben om dit mogelijk te maken. Dit is een mooie kans nieuwe vrijwilligers te werven als aanvulling op de werkgroep 'Open kerk.'

Gerard vindt het belangrijk dat de tuin wat onderhoud betreft behapbaar blijft en ook voor de komende generaties aantrekkelijk. Ook daarvoor zijn vrijwilligers nodig die samen met de tuinmannen van de kerk, helpen met het onderhoud zodat de tuin niet versloft.

Planning

We hopen dit najaar met de aanleg te kunnen beginnen,' zegt Gerard tot slot. 'Voor de beplanting hebben we ook ideeën,' zegt Ronald enthousiast en laat nog snel voor het volgende agendapunt foto's zien van een tuin in Friesland. 'In die tuin staan planten die naar de Bijbel verwijzen. Op elk bordje staat de naam van de plant en de verwijzing naar de Bijbeltekst. Een goed voorbeeld is de druif, maar er zijn er natuurlijk veel meer planten die in aanmerking komen.'

Wil u graag meedoen met het onderhoud en de openstelling van de tuin? U kunt dat laten weten aan het secretariaat. De openstelling kan nog enige tijd duren, maar we houden u dan van de ontwikkelingen op de hoogte.

De werkgroep bestaat uit:

- Monique van Leeuwen
- Ronald Dashorst
- Ernst Voogt
- Carmen Janse
- Ruben Janse
- Gerard Pannekoek
- Sjef Hagen

HUIS

APELDOORN

Adres : Emmaüshuis, Stationsstraat 13, 7311 NL Apeldoorn
Secretariaat : 055 526 65 04, emmaus@rkapeldoorn.nl
 Het lokale secretariaat van de parochie is geopend op maandag t/m donderdag van 9:00-12:00 uur. Op vrijdag is het lokale secretariaat gesloten.
Kerkbalans : NL40 INGB 0000 9418 49 t.n.v. RK Emmaüsparochie
Overige op rekening : NL80 RABO 0105 2420 63 t.n.v. RK Emmaüsparochie
Website : www.emmaus-apeldoorn.nl
Parochiekerk : Onze Lieve Vrouwekerk, Hoofdstraat 18, 7311 KB Apeldoorn

Parochiebestuur Sint Franciscus parochie

Pastoor drs. J.H.T.M. (Hans) Hermens : voorzitter
 Vacature : vicevoorzitter
 W.G.J. (Wilbert) van Breukelen : secretaris
 H.P.M. (Eric) Krukkert : penningmeester
 M.J.B. (Marjo) Bloemen-ten Berge : bestuurslid
 T.G. (Trees) Hendriks-Ganzevles : bestuurslid
 H.H. (Harrie) Huis in 't Veld : bestuurslid

Het parochiebestuur vergadert maandelijks.

Voor vragen aan het bestuur kunt u zich wenden tot de secretaresse I. (Ineke) Bouwmeester-Bloem via: secretariaat@franciscusenclara.com, tel. 0571 27 44 45 (di. en do. van 09:00-17:00 uur).

PASTORAATSGROEP APELDOORN

"Zien en horen wat onder de parochianen leeft" is onze opdracht.
 emmaus.apeldoorn.pgroep@gmail.com

VERTROUWENSPERSOON

Op dit moment heeft de Sint Franciscusparochie geen vertrouwenspersoon.

DOOPVIERINGEN

Doopvieringen vinden doorgaans een keer per maand op 'n vastgestelde zondag plaats. Ouders die hier vragen over hebben kunnen contact opnemen met het secretariaat van Twello, telefoon 0571 27 44 45 (dinsdag en donderdag).

AANMELDEN UITVAARTEN

Centraal aanmeldpunt uitvaarten 06 289 283 73

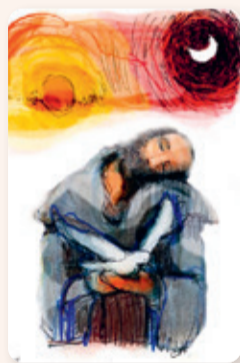

Franciscusdag

Zondag 2 oktober vieren we de Sint Franciscusdag in de Onze Lieve Vrouwekerk.

De viering begint om 10:30 uur en is voor alle parochianen van de hele Sint Franciscus parochie.

Uit diverse koren zullen mensen een groot Franciscuskoor vormen onder leiding van Fons Kronenberg. Kinderen worden uitgenodigd om hun dierenknuffel mee te nemen en zich te verzamelen in de parochietuin voor aanvang van de viering. In processie zullen we dan de kerk betreden en het beeld van de heilige Franciscus naar binnen dragen om het een mooie plek in de kerk te geven.

Na de viering willen we elkaar ontmoeten in het portaal en op het plein om samen te eten. Hiervoor willen we u vragen eten mee te nemen om met elkaar te delen. Het meegebrachte eten kan voorafgaand aan de viering bij het voorportaal worden ingeleverd.

Voor de kinderen zijn er broodjes knakworst in het parochiehuis en is daar een kinderprogramma.

Het pastoresteam
 Sint Franciscus parochie

Missio Wereldmissiemaand 2022: Kibera, Nairobi

'Julie zullen mijn getuigen zijn'
 (Handelingen 1,8)

Op 23 oktober is het Missiezondag. Met dit citaat uit het boek Handelingen van de apostelen 1,8 voert Missio dit jaar de campagne voor de Wereldmissiemaand. Elke christen is geroepen om te getuigen van Christus, aldus paus Franciscus. Dit jaar richt Missio de blik speciaal op Kibera, de grootste sloppenwijk van Nairobi.

Kibera

Op slechts zes procent van de oppervlakte van de metropool Nairobi leeft zo'n 60 procent van de stadsbevolking. Dagelijks stromen mensen vanuit het omliggende gebied de stad binnen in de hoop op werk en een betere toekomst. Naar schatting een half miljoen mensen woont hier dicht opeen gepakt. Slechts een vijfde deel van de huizen heeft stroom; drinkwater moet bij waterstations gehaald worden. Hygiëne is een groot probleem. De ellende en uitzichtloosheid in de slum zijn echter slechts een kant van de medaille. Er is nog een andere kant: saamhorigheid, elkaar helpen waar het nodig is.

Elkaar helpen

Linet Mboya is een van de bewoners van de slum. De alleenstaande moeder van drie kinderen zorgt ook nog voor zes pleegkinderen, die anders op straat zouden moeten leven. Zuster Mary Wambui woont

met haar gemeenschap van zusters al vele jaren in Kibera en heeft onder andere microkredietgroepen opgezet voor vrouwen. Pastoor Firmin Koffi leidt de Yarumal-missionarissen die hun opleidings- en vormingshuis in Kibera hebben. Voor hen en veel andere mensen is Kibera hun thuis.

MISSIO ondersteunt het pastorale werk in Kibera. Meer informatie: www.missio.nl

We lopen samen op!

Als Franciscusparochie lopen we samen op en willen graag bijdragen: dichtbij, maar ook ver weg. Zuster Mary Wambui, Pastoor Firmin Koffie en al die andere missionarissen en missionair werkers zijn er altijd voor de ander. En wij zijn er – samen met u – voor hen.

U kunt doneren:

In de collecte van 1/2 en 23/24 oktober Door uw bijdrage te storten op rekening NL80 RABO 0105 242 063 t.n.v. Franciscusparochie, o.v. Oktober Missiemaand 2022

Evenals vorige jaren hopen we opnieuw voor een mooie opbrengst. Samen kunnen we veel doen! Wij danken u alvast voor uw bijdrage.

Namens de werkgroep Em-missie,
 onze hartelijke dank.
 Rens, Luce, Virginie, Bruno en Ronald

Pastoor Hans Hermens gaat naar Tubbergen

In ons bisdom vinden weer verplaatsingen van pastores plaats.

Pastoor Hans Hermens is door onze aartsbisschop per 1 november a.s. benoemd tot pastoor van de H. Pancratius parochie in Tubbergen e.o.

Hij zal dan ook de Sint Franciscus parochie gaan verlaten. In de eucharistische centra Apeldoorn en Twello zal pastoor Hermens afscheid nemen tijdens de weekendviering eind oktober. Over het hoe en wanneer later meer.

Op 2 november zal hij nog wel, volgens het rooster, samen met de uitvaartvrijwilligers in Twello voorgaan in de Allerzielenviering.

Op dit moment is de benoemingscommissie bezig om op korte termijn het pastoraatsambt voor de Sint Franciscus parochie op te vullen, zodat onze aartsbisschop een nieuwe pastoor kan benoemen.

Wij hopen u hierover binnenkort verder te kunnen informeren.

Namens pastoor Hans Hermens

Bewaarengelen

(Johan Gortworst)

Elisabet Stienstra

Deze bewaarengelen zijn het werk van de beeldhouwster Elisabet Stienstra (1967). Ze zijn in 1995 geplaatst op het dak van de voormalige Wingerdschool in Amsterdam Noord. Bijna dertig jaar doen ze naar ieders tevredenheid dienst als bewaarengelen. De buurtbewoners die er al zolang wonen, zullen niet dagelijks met hun bestaan bezig zijn. Zo gaat dat met engelen. Ze doen hun werk het liefst in stilte.

De beelden van Elisabet Stienstra zijn vaak een collage van delen. Deze vrouwenfiguren zijn opgebouwd uit ledematen, hoofd en borsten maar ogen compleet.

'De Maagden van Apeldoorn'

Apeldoorn is met haar werk zeer bekend. Wie kent niet 'de Maagden van Apeldoorn' bij de rotonde aan de Matenpoort? Drie in brons gegoten vrouwenfiguren zweven vanaf 2001 boven deze rotonde. De buurt heeft de beelden volledig aanvaard. Bij sommige gelegenheden, zoals een feest of demonstratie dient de beeldengroep als een ontmoetingsplek. Oranjefans mogen ze graag met sjals en doeken versieren. Lief en leed wordt er gedeeld. Een mevrouw vertelde me een keer de beelden zo mooi te vinden dat ze af en toe een extra rondje over de rotonde reed om van ze te genieten.

In een radio-interview (2021) zei Stienstra het verrassend te vinden dat deze beeldengroep zo goed door de buurt is opgenomen en er een betekenis bij heeft gekregen. Ze had bij het maken hier niet aan gedacht. Ze stond ter voorbereiding op haar werk vaak langs de rotonde om de omgeving in zich op te nemen. Ze vond de rotonde met al dat groen al mooi op zich. Waarom zou daar nog kunst aan toegevoegd moeten worden? Ze zag al die verkeersstromen en het rondrijdend verkeer ervoer ze meer en meer als een bron van wervelende energie. Een energie die voldoende kracht geeft om drie vrouwen op te doen stijgen, los van de zwaartekracht.

Rustpunt

Stienstra las op dat moment het werk van de Engelse dichter T.S. Eliot en zijn gedicht 'At the still point of the turning world,' uit de bundel Four quartets.' Een religieus geïnspireerd gedicht door Eliot geschreven tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij beschrijft dat uiteindelijk, midden in die turbulente en gewelddadige wereld er altijd een rustpunt zal zijn waar niet meer is dan de dans. Al deze overwegingen en ontdekkingen leidden bij Stienstra tot deze mysterieuze beeldengroep. De drie vrouwen heeft ze gepositioneerd als de spaken in een ronddraaiend wiel. De een zweeft op haar buik, de ander op haar zij. De haren raken net niet de grond. De derde vrouw rust op haar rug. 'Ze draaien als het ware met het

Bewaarengelen in Amsterdam

'Maakt u een foto van de wolken?' vraagt een meisje dat met haar fietsje naast me is komen staan. 'Ze komen wel op het plaatje,' zeg ik terwijl ik probeer het beeld scherp te stellen, 'maar ik fotografeer engelen.' Het meisje is er even stil van. 'Engelen? Zijn die hier?' 'Kijk maar eens goed naar boven. Dit speeltuintje is goed beschermd. Een veiliger plekje vind je in Amsterdam niet. Hier waken bewaarengelen over jullie.' Ik wijs met mijn vinger naar twee beelden

op het dak van een gebouw. Ze zitten ongeveer twintig meter van elkaar verwijderd en kijken dromerig van boven naar het speeltuintje. 'Zie je ze?' Het meisje staart naar boven en knikt. 'Je kan door ze heen kijken. Ze lijken op mensen, maar ook weer niet. Mensen zitten anders in elkaar. We weten niet hoe engelen eruitzien. De beeldhouwster heeft dit zelf bedacht. Fantasie. Leuk hè?' Het meisje pakt haar fietsje op. 'Ik snap er niets van. Wat een raar verhaal.' Ze fietst er vandoor.

Buiksloterweg, achterkant van een gebouw aan de Wingerdweg, Amsterdam Noord

verkeer mee, los van het aardse bestaan, verheven boven het verkeer dat er dagelijks aan voorbij trekt,' aldus de gemeentelijke website.

De vrouw centraal

Stienstra stelt in al haar kunstwerken de vrouw centraal. Ze onderzoekt hoe vrouwen door de eeuwen heen zijn weergegeven. In de kunst hebben vooral mannen de toon gezet. Stienstra wil de vrouw op haar eigen wijze weergeven, weg van het traditionele naakt. Ze grijpt daarvoor terug op voorbeelden uit verschillende culturen en tradities. Zo laat ze zich inspireren door de merkwaardige naakte en wijdbeens hurkende vrouwenfiguren die je boven middeleeuwse kerkportalen kunt zien (Sheela-na-gigs). Een voorbeeld van de katholieke beeldcultuur. Ze exposeerde in 2017 in het Catharijne Convent met 'Virgin of Mercy'. Een tentoonstelling over Maria en hoe ze door de eeuwen heen is weergegeven. Je ziet een jonge naakte vrouw die naar haar eigen lichaam kijkt en, zo lijkt het, zich bewust wordt van haar vrouwelijkheid. Een onthullend en kwetsbaar beeld dat naar mijn mening in

deze intieme houding alleen door een vrouw gemaakt mag worden.

De maagd en maagdelijkheid spelen in vele culturen een belangrijke rol. Voor Stienstra gaat het er vooral om hoe hier binnen die culturen mee wordt omgegaan. Ze kiest er bewust voor om haar beelden de naam 'maagd' mee te geven. Daarmee wil zij ze uit de sfeer van het alledaagse halen. Ze hoopt dat ze daardoor een 'sacraal charisma' krijgen. Het is dus heel gewoon dat, als je in de ban bent gekomen van deze beeldengroep, je nog een extra rondje over de rotonde rijdt. Je kunt niet anders.

Elisabet Bea Stienstra volgde van 1984 tot 1988 een opleiding aan de Academie Minerva te Groningen en van 1988 tot 1990 de opleiding aan de Rijksacademie van beeldende kunsten te Amsterdam. Zij vestigde zich als beeldend kunstenaar in Amsterdam. Haar werk bevindt zich onder meer in het Museum Arnhem, in het Museum Het Valkhof te Nijmegen, in het Museum Beelden aan Zee, in de Achmea Kunstcollectie en in de Interpolis kunstcollectie.

La-Sheela-Na-Gig, de-Kilpeck-Herefordshire

PASTORPRAAT

De rijke en de arme

Afgelopen weekend klonk in de kerken de gelijkenis van de rijke zonder naam en de arme Lazarus die voor zijn poort lag. (Lucas 16, 19-31) Deze gelijkenis drukt ons met de neus op de wreedheid van de wereld: er zijn er velen die 'gekleed in purper en het fijnste linnen' overvloedig feesten en geen oog hebben voor de talloze arme Lazarussen die eenzaam voor hun deur liggen. Het is de wreedheid van de rijken van deze tijd; de miljardairs, oprichters van Tesla, Amazon, Google en Facebook, aandeelhouders, de corrupte wereldleiders die hun rijkdom vergaren ten koste van de rest van de wereld. Hoe kunnen we onze oren sluiten voor de harde woorden van de profeet Amos: 'Wee u, zorgeloos in Sion. Zij liggen op ivoren bedden en strekken zich uit op hun rustbanken, zij eten de lammeren van de kudde en de kalveren uit de stal, zij drinken wijn uit brede schalen, maar om de ondergang van Jozef treuren ze niet'. De evangelist Lucas noemt de naam van de rijke man niet, onverschilligheid is de naam die alle zelfgenoegzame ego's van de wereld verenigt.

Paus Franciscus zei in Assisi op een bijeenkomst van religieuze leiders: 'De grote ziekte van onze tijd is onverschilligheid. Het is het virus dat verlamt, dat ons passief en ongevoelig maakt, een ziekte die het centrum zelf van de religies uitholt en een nieuw en somber heidendom voortbrengt; het heidendom van de onverschilligheid'.

De onverschilligheid van die rijke man, de onverschilligheid van zoveel rijken van vandaag, is een teken van de duivelse kracht die vernietigt. Onverschilligheid is precies het tegenovergestelde van God, die de vriend van de mensen is, de vriend van de armen, de verdediger van de zwakken. God negeert de rijke man, terwijl hij de arme man, die overdekt is met zweren en enkel in gezelschap van honden leeft, bij zijn naam noemt. God laat zich ontroeren door Lazarus en redt hem. Er gaat een waarschuwing uit van de rijke man die aan kwellingen ten prooi valt. Het is een kreet die lijkt op een wanhopig gebed, een strenge waarschuwing aan zijn broers. Eindelijk, zou je kunnen zeggen, herinnert de man zich de anderen. In elk geval is zijn noodkreet een waarschuwing om de tijd van ons leven niet te verspillen door te profiteren, om geen kloof tussen de mensen te laten ontstaan, maar om ons in te spannen om de bestaande kloven te dichten.

We horen deze dagen een kreet van de armen die de energierekening niet meer kunnen betalen, die geen geld meer hebben voor de broodnodige boodschappen, die mensen die naar de Kledingbank komen of aankloppen bij de Franciscustafel voor een gratis maaltijd. De noodkreet van de armen opent onze oren en onze harten om te delen met wie minder heeft. Op Prinsjesdag is er een miljardepakket gepresenteerd om de armen tegemoet te komen, om de kloof tussen arm en rijk wat te dichten, wij bidden dat de maatregelen alle armen echt helpen en dat wij zo delen in deze moeilijke tijd, dat er genoeg zal zijn voor iedereen. Want er is genoeg, meer dan genoeg, als we maar bereid zijn om echt te delen met elkaar.

Diaken Ronald Dashorst

Matenpoort Apeldoorn

Vakantiegeld Samen Delen: Een Mooi Resultaat!

De actie Vakantiegeld Samen Delen is ook dit jaar weer een enorm succes. Door 31 samenwerkende kerken in de gemeente Apeldoorn zijn mensen uitgenodigd om iets van het eigen vakantiegeld te delen of een aanvraag in te dienen.

De opbrengst van de actie laat zien dat er een groot vertrouwen is om aan te vragen en grote bereidheid om te delen.

Dat de nood onder mensen hoog is, werd zeer duidelijk. Dit jaar zijn er ruim 400 meer aanvragen binnengekomen dan vorig jaar! Er zijn in totaal 1125 aanvragen goedgekeurd. Zo bereiken we dit jaar ruim 2500 mensen (waaronder ruim duizend kinderen). Er zijn ruim 1000 giften gegeven, en dat heeft een nieuwe recordopbrengst opgeleverd van: iets meer dan € 191.000,00. Een mooi bedrag.

Het binnengekomen bedrag is ongeveer € 35.000,00 meer dan vorig jaar. Het gemiddelde bedrag dat een huishouden ontvangt is ruim € 170,00. Dat is een groot bedrag als je gewend bent van weinig te moeten rondkomen. Dat maakt echt een verschil voor mensen.

Bij het uitdelen van het geld blijkt dat de ontvangers er heel blij mee zijn. Het gaat om mensen die van een schamele uitkering moeten leven, soms eenzaam zijn, dakloos zijn geweest en hun leven weer willen opbouwen, medische problemen hebben, etc.

Ook voor de uitdelers is het dankbaar werk: "Mooi om te doen.", "Goed en mooi werk. De ontvangers waren allemaal heel erg dankbaar en bescheiden mensen.", "Mooi om te zien dat mensen weer iets leuks kunnen doen met dit geld", aldus de ervaringen.

We danken alle gevers en aanvragers voor het grote vertrouwen in deze actie en voor het geloof in samen delen! Zo'n 200 vrijwilligers zijn deze weken op pad om te zorgen dat het geld bij de mensen komt.

Samen met de actie Apeldoorn geeft warmte, eerder dit jaar, is het enorme bedrag van bijna € 300.000,00 herverdeeld in Apeldoorn.

En volgend jaar gaan we dit weer doen!

*Namens de mede-uitdelers,
Rens, Virginia, Luce en Ronald*

Kerkproeverij in Oranjepark en Apeldoornse kerken

Ruim 20 kerken in Apeldoorn openen op zaterdag 8 of zondag 9 oktober hun deuren voor belangstellenden. Op zaterdag 8 oktober is er in het Oranjepark een kerkproeverij event. Bijna 40 christelijke kerken en organisaties presenteren zich die dag.

De kerken in Apeldoorn willen graag laten zien wat ze willen betekenen voor de inwoners van Apeldoorn. Daarom presenteren ze zich op 8 oktober voor het eerst tijdens het kerkproeverij event in het Oranjepark. "Iedereen is vanaf 11:00 tot en met 16:00 uur van harte welkom. Het thema is: 'Welkom in de kerk!', zegt initiatiefnemer Johan Roukema, "Tijdens het event is er zang, muziek, (kinder)koren en dans. Enkele sprekers uit verschillende kerken vertellen iets in het kort vanuit de Bijbel. Op het event zullen ook christelijke organisaties uit Apeldoorn zich presenteren. Een springkussen en foodtruck zijn ook aanwezig."

In dit weekend zijn belangstellenden in ruim 20 kerken in Apeldoorn extra welkom om een kijkje te nemen tijdens de diensten. De zogenaamde kerkproeverij is een initiatief dat enkele jaren geleden in Nederland werd geïntroduceerd. Tijdens de kerkproeverij kunnen mensen kennismaken met het evangelie van Jezus Christus. De bedoeling is dat gemeenteleden hun burens, vrienden, kennissen en collega's uitnodigen een keer met hen mee naar de kerk te gaan. In de

kerk is immers plek voor iedereen. Speciaal voor kerkproeverij is de website www.kerkproeverij-apeldoorn.nl beschikbaar. Daar is meer informatie te vinden over de deelnemende kerken.

Sint Franciscus parochie / Kerkproeverij / Het Kerkproeverij Event /

Het beloofd op 8 en 9 oktober een groot interkerkelijk evenement te worden, met de ontmoeting en kennismaking met christenen uit een groot aantal lokale kerken en is tevens een goede aanleiding om buitenkerkelijken aan te spreken met het Evangelie van Jezus Christus. Ook wij als Franciscusparochie doen wij daar aan mee; we staan met de bakfiets van Sant'Egidio op zaterdag 8 oktober in het Oranjepark en roepen op om op zondag 9 oktober burens, familie en vrienden mee te nemen naar de kerk om te proeven aan de viering, de ontmoeting met elkaar en met de Heer in de liturgie.

K I N D E N K E R K

Franciscusdag 2 oktober

Tijdens deze dag zal de naamgever van onze parochie in het middelpunt staan.

Franciscus van Assisi was een heilige die veel gaf om Gods schepping. Op zijn sterfdag 4 oktober vieren we dierendag. Deze viering is tevens ook de startzondag van onze Sint Franciscus parochie. Daarom kiezen we deze zondag voor een andere invulling met de kinderen en zullen zij in de viering meedoen. Alle kinderen mogen een dierknuffel meenemen en verzamelen zich in de tuin. Daar lopen ze in processie mee met de pastores en de acolieten. De knuffels worden op de trappen bij het priesterkoor gelegd.

De kinderen gaan naar het parochiehuis om daar een verhaal te horen over Franciscus van Assisi.

Na afloop van de viering, kunnen de kinderen naar het parochiehuis. Daar hebben we broodjes knakworst. Er is een

spelletjestafel en een knutseltafel waar zij een uiltje kunnen maken om mee te nemen naar huis.

Gezinsviering 15 oktober

Om 16:30 uur is er deze zaterdag een eucharistieviering voor jong en oud. Deze viering is opgenomen in het voorbereidingstraject van de eerstecommunicanten. Communicanten zullen ook het koor vormen in de viering.

Kinderkoor 'kZing

Het kinderkoor 'kZing heeft te kampen met een teruglopend aantal kinderen dat meezingt. Toch willen we graag kinderstemmen laten blijven klinken in de gezinsvieringen. Daarom wordt het meezingen tijdens een dienst in het koortje opgenomen in het voorbereidingstraject van de communicanten. Er wordt 2x geoefend met de kinderen. Uiteraard kunnen ook niet-communicanten aansluiten bij het koortje voor één viering. 15 oktober en 24 december zullen kinderen de viering opluisteren. Meedoen? Meld je dan aan, kzingfranciscus@gmail.com.

Eerste communie

Op 25 september hebben Fenne en Ibe Wassink, Perla Nassif, Julina Scheltinga en Bojanna Bakovic hun eerste communie gedaan. Alle kinderen en ouders van harte gefeliciteerd. Vanaf september stroomt er weer een nieuwe groep kinderen in. De brieven zijn verstuurd naar de ouders en scholen en de informatieavond is geweest. Voor vragen en opgave neem dan contact op met Mariska Litjes, kinderkerk@kapeldoorn.nl. Instromen kan het hele jaar door.

Vormsel

Kinderen die bekend zijn in ons bestand en in groep 8 zitten, hebben een brief ontvangen voor de informatieavond.

Ook via de scholen worden ouders geïnformeerd. Ouders en kinderen zijn welkom op 18 oktober om 19:00 uur in het parochiehuis te Apeldoorn.

Het voorbereidingstraject zal starten begin november en dan gemiddeld 1x per maand op een woensdagmiddag van 15:45 tot 17:00 uur. De vormselviering is gepland op 3 juni 2023 om 16:30 uur met mgr. Hoogenboom. Als u vragen heeft, of heeft u geen brief ontvangen, neem dan contact op met Mariska Litjes, kinderkerk@kapeldoorn.nl

Kleine Uil wordt wijs

Het is zover! Er is een nieuwe serie 7-minuten filmpjes gestart op YouTube, 'Kleine Uil wordt wijs'. Hij wordt gemaakt voor kinderen (én hun familie, leerkrachten en catecheten). Even kennismaken: Kleine Uil belandt op wonderbaarlijke wijze in de voortuin van Joes. Dat is het begin van een vriendschap waarin verhalen een centrale rol spelen. Verhalen uit 'het Boek van mijn Moeder'. De mama van Kleine Uil woont namelijk in

de kerktoren. De filmpjes zijn geschreven door Marjet de Jong, gespeeld door haar en Mariska Litjes, video editor Mannes van der Burg verzorgt de opnamen, radiomaker Tom Dirks leest het bijbelverhaal voor, Edith Vos is allround webmaster en adviseur. De eerste aflevering 'Oog voor elkaar' staat sinds 19 september op YouTube en daarin ontdekken Kleine Uil en Joes het verhaal over de arme Lazarus en rijke man. De volgende afleveringen komen uit op 3 oktober (Tien melaatsen/Dankbaar), 24 oktober (Zacheüs/Nieuwe kans) en 7 november (Sint Maarten/delen). Vanaf 21 november volgt wekelijks een Advent-filmpje tot en met Kerstmis. En in 2023 hopen we - steeds wijzer - door te gaan! Youtube 'kleine uil wordt wijs' of via de websites van www.kinderwoorddienst.nl of www.geloventhuis.nl

Blij

We zijn blij dat pastor Sebastiaan weer terug is. In zijn eerste viering kreeg hij zelfgemaakte bloemen van de kinderen.

Broeder Dominicus: laatste der Penitenten in Apeldoorn

Een bijzondere buurman (vervolg)

(Willem Olierook)

Onlangs kreeg ik een boekje in handen met als titel bovenstaande tekst. Al lezende werd ik zo enthousiast over de diepzinnige uitspraken en mooie verhalen, dat het me jammer leek om die niet met de lezers van OpWeg te delen. Eerst vroeg ik natuurlijk om toestemming, die mij/ons van harte werd verleend.

Samenvatting deel 1

Deel 1 begon met het voorwoord van Esther van Gaalen-Werner, Zorgdirecteur GGNet die aangeeft dat het juist nu – burens veranderen, terrein krijgt andere bestemming – belangrijk is dat de verhalen van vroeger opgetekend zijn.

Vervolgens beschrijft de auteur, Jos van der Leur, in de inleiding de geschiedenis van de zorginstelling en hoe broeder Dominicus er terecht kwam, samen met vijf medebroeders. Sinds 2014 is hij de laatste overgebleven broeder.

Over 'het waarom van dit boek' schrijft Jos: "Over de ontmoetingen met zijn burens schreef Dominicus verhalen. Om die verhalen te bewaren is dit boek geschreven.

Alles wat hij op papier zette heb ik bekeken. Het meeste heeft een plek gevonden in dit boek.

Met veel vreugde heb ik aan dit boek gewerkt. Meestal met een glimlach. Regelmatig was ik ontroerd. Soms werd ik stil.

Dankbaar voor de vele gesprekken die ik met broeder Dominicus had, geef ik zijn verhalen door in dit boek".

Broeder Dominicus - Foto Jos van der Leur

In 'herkomst' schrijft Jos over de jonge Roelofs, het gezin met zeven kinderen waar hij opgroeide, zijn passie voor voetbal en de LTS die hij volgde om vervolgens als metselaar aan de slag te gaan. Vanaf dit punt gaat deel 2 verder... [onderschrift foto bij deel 1: Gerard van Winsum overhandigt het boekje aan broeder Dominicus. Gerard is momenteel trainer agressiebeheersing bij GGNet, maar was vele jaren manager bij GGNet in Apeldoorn.]

Overgang

De uitvoerder blijkt in de bouwwereld toch niet op zijn plaats. De bouw was van huis uit vertrouwd, maar nog vertrouwd bleek het geloof. Zijn vier namen spreken boekdelen. Het gezin is katholiek. Van jongs af aan ging Dominicus graag naar de mis. Als kind was hij jarenlang misdienaar in zowel de parochiekerk als het nabije slotklooster, waar de zusters nog achter tralies zaten. Als jongeman laat het geloof hem niet los. Dat zorgt voor een wending in zijn leven. De jonge Roelofs verlaat de bouw om broeder te worden.

Hij kiest voor de orde met de kleinste advertentie: de Broeders Penitenten. Penitent is afgeleid van het Latijnse poenitentia, dat boetedoening betekent. Hun drie pijlers eenvoud, beschikbaarheid, bewogenheid, en hun pretentieloosheid spreken hem aan.

De jonge Roelofs kiest voor de kloosternaam Dominicus als eerbetoen aan broeder Dominicus Hasselbach, die om het leven kwam door een auto-ongeluk in het weekend dat de jonge Roelofs naar Boekel kwam voor een laatste oriëntatie.

De andere broeders zijn ontroerd als Dominicus juist deze naam kiest. Dominicus betekent 'de Heer toebehorend'.

Van huize Padua naar Hohenheim

Opgegroeid in het Utrechtse, belandt Dominicus in 1966 in Boekel, tussen vooral Brabanders, bij Huize Padua. Als Dominicus daar komt, is de periode dat gestichtsartsen dachten dat geesteszieken in bed horen voorbij. Padua veranderde van bewaarplaats via ziekenhuis naar werkverschaffingsproject met bezigheidstherapie. Medicijnen maakten de patiënten rustiger.

In 1964 gingen zes broeders naar Chili voor missiewerk onder de Indiaanse bevolking. Dominicus heeft nooit de aandrang gevoeld daar een bezoek te brengen, laat staan er te gaan werken, ook al leek dat in eerste instantie wel de bedoeling van de orde. Evenmin verzegelde hij broeder Dionysus om te gaan bouwen in Tanzania. Zelfs Duitsland was een brug te ver. Dominicus zoekt de grens niet op, maar is zeker ook niet getrouwd met Brabant. Apeldoorn ontpopte zich als de plek waar Dominicus zich thuis voelde.

De broeders uit Boekel wilden in Noord-Nederland een instelling beginnen voor katholieke mannen met psychiatrische problematiek. De smid van Padua had familie in Apeldoorn. Hij lichtte hen in over de plannen.

De familie in Apeldoorn stuurde hem daarop een bericht over de verkoop van het landgoed Hohenheim van de familie Morrees in Apeldoorn.

In 1927 werd de Sint Josephstichting geopend.

Mei 1943 kwamen vier Duitse officieren op bezoek. Aan het eind van hun rondgang deelden ze mee dat de Sint Josephstichting in beslag was genomen. Een maand later moest alles ontruimd zijn. Bijna iedereen werd overgeplaatst naar huize Padua in Boekel. De enkele

broeders die bleven moesten werken voor de Duitsers.

Op 25 december van dat jaar droeg een Duitse pater de nachtmis op, terwijl diverse soldaten, en zelfs de misdienaar, dronken waren.

Tallose gewonden werden opgenomen, onder andere van het front bij Arnhem. De meest bekende was Rauter, die door verzetsmensen uit Apeldoorn bij toeval onder vuur was genomen. Als vergelding voor de aanslag op Rauter werden bij Woeste Hoeve 150 mensen doodgeschoten. Eén van de paviljoens op het terrein werd door de Engelsen gebombardeerd.

Op 9 april 1945 bevrijdden Canadezen de stichting. Twee maanden later werden alle Duitsers afgevoerd, onder wie Rauter. Hun medicijnen lieten ze achter. Nog vijf maanden later kwam de stichting weer in handen van de broeders.

Eigenzinnig

In een interview antwoordde Dominicus op de vraag hoe de andere broeders over hem denken:

Door een aantal word ik gezien als excentriekeling, als eigenzinnig type. De term eigenwijs gebruiken wij onder elkaar niet, anders zou ik daar zeer waarschijnlijk voor in aanmerking komen.

Dominicus heeft ook ooit gezegd: Er bestaat mijns inziens een wereld van verschil tussen gezag en macht. Als iemand probeert macht over mij uit te oefenen heeft die een verkeerde aan mij. Daar zijn zij bij mij al heel vroeg achter gekomen.

Ik herinner mij een avond waarop we met een aantal jonge broeders tv keken. Toen de broeder-overste binnenkwam ging de hele club onmiddellijk staan en

groette collectief broeder-overste. Broeder-overste keek iedereen persoonlijk indringend aan zonder een woord te spreken en ging toen zitten op een hem aangereikte stoel. Na een korte stilte gaf hij te kennen dat de broeders konden gaan zitten.

Toen ik broeder-overste enkele dagen later alleen tegenkwam, sprak ik mijn verbazing uit over het begroetingsceremonieel.

Hij zei toen dat hij het vervelend vond om zo begroet te worden.

Ik bracht deze boodschap over aan mijn medebroeders.

Toen enkele dagen later broeder-overste opnieuw de recreatieruimte betrad, begroetten we hem vriendelijk, maar bleven wel zitten.

Toen werd ons op niet mis te verstane wijze gezegd dat we eerbied en respect voor het gezag moesten tonen.

Ik heb na een afkoelingsperiode aan broeder-overste gezegd dat ik die militaristische gebruiken niet zo kon waarderen.

Ook lezen we over Dominicus:

Na zes maanden kwam de overste informeren hoe de nieuwe broeder beviel. Tegenwoordig heb je een sollicitatieprocedure, maar in een religieuze gemeenschap gaat dat anders. Ik mocht er zelf bij zijn toen er over mij gesproken werd.

Een broeder zei:

Wij zijn heel gek met onze nieuwe medebroeder, want hij brengt leven binnen, maar je moet ons niet nog zo een sturen, want dan worden we gek.

Ook een thuissituatie bevestigt al het beeld van Dominicus als eigenzinnige man:

Na mijn beroep op de pastoor ben ik met een reuzenkater thuisgekomen. Namens onze moeder vroeg ik de pastoor of hij mijn vader kon bedienen. Hij antwoordde:

'Ik kom alleen als er ook zonden te vergeven zijn, anders niet.'

Mijn antwoord was:

'Blijft u maar waar u bent, want onze vader is een goede man.'

Toen ben ik opgestapt en onze moeder, een zeer gelovig mens, was het hartgrondig met mij eens.

Tegelijk schrijft Dominicus:

Ondanks alles is en blijft de Rooms-Katholieke Kerk me nog steeds heilig. Wat zijn we toch rijk aan hulpmiddelen en uitdrukkingsvormen: een kaars opsteken, een palmtakje, een kruisje maken met wijwater, een askruisje, wierook, de rozenkrans, de kruisweg, Latijnse gezangen, de zeven sacramenten, en de uitvaartliturgie. Wat een rijkdom.

Toen Dominicus in mei 2021 plotseling werd opgenomen in het ziekenhuis was die eigenzinnigheid nog niet voorbij. Liggend aan een infuus trok hij twee slangen los, en wandelde in coronatijd zonder mondkapje over de gang naar het toilet. Niemand kon hem weerhouden van een stoelgang op zijn eigen tijd. Een verpleegkundige, die hem van vroeger kende, zei tegen haar collega's dat ze meneer Roelofs maar moesten laten gaan. Zij wist dat hij niet te houden was.

En hoewel de onderzoeken nog niet waren afgerond, wist Dominicus wat hij wilde: gewoon naar huis. Diezelfde dag nog zat hij alweer op zijn fiets. De Buurse had weer een buurman.

SANT'EGIDIO

santegidioapeldoorn@gmail.com | www.santegidio.nl | www.santegidio.org | www.santegidio.be

Franciscustafel

De afgelopen drie weken heeft de Praktijkschool weer voor onze gasten gekookt. De nasi, chili con carne en vooral de lasagne vielen erg in de smaak bij onze gasten. Lasagne is namelijk bij een groot deel van onze gasten favoriet. Veel gasten hadden de Franciscustafel gemist tijdens de zomerstop en ze zijn heel blij dat ze elke maandag weer bij ons kunnen eten. We merken ook dat het aantal gasten toeneemt. In deze tijd hebben veel mensen behoefte aan een gratis warme maaltijd en gezelligheid en ontmoeting met andere gasten en vrijwilligers. Onze vrijwilligers zorgen ervoor dat alle gasten zich gezien en gehoord voelen bij de Franciscustafel. Het is daarom erg mooi om van onze gasten te horen dat de maandag een dag is waar zij naar uitkijken.

Straatteam

We zijn weer met de bakfiets op pad gegaan, maar dan wel met de nieuwe bakfiets die lichter fietst en meer ruimte heeft om warme kleding mee te nemen voor de vrienden van de straat. Ze waren blij dat we er weer waren met soep, warm drinken, brood en fruit. Er was zelfs meer vraag naar brood dan we konden bieden. Vaak zijn er ontroerende verhalen te beluisteren, van gemis en machteloosheid, om een andere wending aan het leven te geven en een vreugdevoller bestaan op te bouwen. Daarom is het fijn om een klein lichtpuntje

te kunnen zijn en wat warmte te kunnen brengen door middel van de verse soep die gemaakt wordt door vrijwilligers.

Kledingbank

Meer instanties en bewindvoerders hebben de laatste weken gebeld die hulp zoeken voor hun cliënten, meer cliënten van b.v. de voedselbank hebben zelf gebeld of men kleding bij ons kan halen. Wij helpen hen graag, met alle goede ondersteuning van u! Zo helpen we ook de mensen die wachten in het AZC, behalve het geven van kleding maken we ook graag even een praatje. Twee mannen uit Syrië vertelden in mooi Nederlands dat zij al een tijd wachten op een huis, kijken er zo naar uit om aan het werk te gaan, de één als vrachtwagenchauffeur, de ander als stukadoor. We ontvangen de laatste weken meer mensen uit Oekraïne. Deze week kwam er een meneer uit Oekraïne langs, hij vertelde dat hij arts was geweest in het leger. Een geschonden gezicht maar het meest trof mij zijn houding waarvan ik dacht, "U hebt teveel gezien, er is teveel gebeurd".

Blijf ons helpen met goede warme kleding voor het komend seizoen, we zijn dankbaar voor jassen, truien, vesten, schoenen, handschoenen en vooral ook linnengoed. We ontvangen het graag op een maandag van 10:00 tot 15:00 uur. De uitgifte is op maandag, woensdag en vrijdag van 10:00 tot 15:00 uur.

Zwerfjongeren

Voor de zwerfjongeren hebben wij samen met Stimenz en de Herberg een BBQ gehouden. Ruim dertig jongeren kwamen samen om elkaar te ontmoeten en samen te eten. Het was een gezellige avond, mooi

om zo het nieuwe seizoen te beginnen met elkaar. Op 19 oktober zullen we weer een maaltijd houden, twee ex-zwerfjongeren zullen dan de maaltijd verzorgen. Het is een avond om naar uit te kijken.

Gebed

Als start van de Vredesweek in Apeldoorn hebben wij op 17 september een Gebed voor de Vrede gehouden in de kerk. Altijd weer indrukwekkend als er kaarsen worden gebrand voor de landen waar oorlog is. De oorlog in Oekraïne kwam dichterbij door de aanwezigheid van mensen uit Oekraïne en hun verhalen over de oorlog daar. Elke week is er op vrijdagavond om 19:00 uur een gebed van Sant'Egidio in de dagkapel, ingang Stationsstraat 13. De volgende maand zal in het gebed liederen voor Maria worden gezongen. De tweede vrijdag van de maand een gebed voor de zieken en de vierde een gebed voor de vrede, daartussen bidden wij voor de armen. Welkom om met ons mee te bidden.

STAD

Kopij voor de volgende OpWeg graag inleveren uiterlijk woensdag 19 oktober 2022 per e-mail aan receptie@rkapeldoorn.nl

DE DRIE RANKEN

Voor informatie: <http://www.3ranken.nl/>

Helaas kan niet iedereen altijd beschikken over familie, burens of goede bekenden die in de gelegenheid en in staat zijn hulp te bieden. Omzien naar Elkaar wil hulp bieden aan mensen die kortstondig hulp nodig hebben. Bij hulp kunt u denken aan vervoer naar ziekenhuis voor bezoek arts, boodschap doen i.v.m. ziekte, huishoudelijke hulp, lamp repareren, hulp bij verhuizing, kamer behangen of tuinonderhoud. Heeft u zelf hulp nodig of wilt u zich aanmelden als vrijwilliger, neem dan contact op met: Irene Schiphorst, telefoon 541 58 31; Adri Hulst, telefoon 541 61 64, e-mail: omziennaarelkaar@3ranken.nl

VONC heeft de volgende activiteiten:

Dinsdag 27 september en 11 oktober, 18:30 uur, meditatie

In de stilte ruimte van De Drie Ranken.

Christelijke meditatievormen wijzen, hoe verschillend ook in een duidelijke richting: namelijk naar een verstilde omgang met God. Naar een spiritueel proces van omvorming in liefde. Voor informatie of aanmelden vonc@3ranken.nl. afb meditatie

Woensdag 5 oktober VONC film Tonio, 19:30 uur, De Drie Ranken

Deze film is gebaseerd op de bestseller van A.F.Th. van der Heiden roman TONIO. In mei 2010 verongelukt de enige zoon van de schrijver. Het leven van de ouders verandert drastisch door het overlijden van Tonio. Ze rouwen maar proberen te voorkomen dat door verdriet hun leven in een neerwaartse spiraal terecht komt. Het boek won de NS publieksprijs en de libris Literatuurprijs. Kosten incl. koffie € 5,00. Opgave verplicht via vonc@3ranken.nl of een briefje in de brievenbus.

Donderdag 13 oktober sacrale dans, 19:45 uur- 21:00 uur

Sacrale dans is een meditatieve vorm van bewegen, waarbij plezier en beleving voorop staat. We dansen op inspirerende muziek uit diverse muzikale tradities. Er wordt gedanst rond een thema. Kosten € 5,00. Opgave vonc@3ranken.nl.

Maandag 31 oktober 19.45 uur De Verwondering. Bibliodrama door Gertrudeke van der Maas

Thema: Samen verduren.

Dit is de eerste

avond in een serie van drie avonden. Op 10 en 21 november volgen Levensreis sacrale dans; en Ballingschap en terugkeer Godly Play. Kosten € 5,00 per avond. Opgave de.verwondering.apeldoorn@gmail.com.

HUBERTUS

Werkgroep Welzijn/Ziekenbezoek

Als u weet dat iemand wordt opgenomen in het ziekenhuis, licht dan even de werkgroep Welzijn in: mevrouw D. van Bussel, tel 055 521 80 06 of de heer G. Tiemessen, tel 055 521 39 28.

Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap

Eucharistieviering met na afloop een gezellig samenzijn. Op donderdagmiddag 27 oktober 2022 organiseert de Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap opnieuw een Eucharistieviering met aansluitend een gezellig samenzijn voor de ouderen van 75+ en langdurige zieken uit onze Hubertusgemeenschap. Maar ook andere belangstellenden zijn uiteraard van harte welkom bij deze Eucharistieviering. De viering wordt gehouden op donderdagmiddag 27 oktober a.s. en begint om 14:00 uur in het Hof van Afscheid, Boerhaavestraat 60 in Apeldoorn. Kerk open om 13:30 uur.

Het thema in deze viering zal zijn: "Hoe gastvrij bent U" In deze Eucharistieviering gaat Pater Dominiek Deraeve sdb voor en het Hubertuskoor verzorgt weer de zang. Na de Eucharistieviering is er koffie of

thee en ook zal er door de leden van de Werkgroep Welzijn een drankje en een hapje worden geserveerd.

De ouderen van 75+ en de langdurige zieken uit de Hubertusgemeenschap krijgen allemaal een persoonlijke uitnodiging. Mocht u deze uitnodiging zaterdag 22 oktober 2022 onverhoopt nog niet hebben ontvangen, dan kunt u contact opnemen met Gerard Tiemessen, telefoon 055 521 39 28 of 06 306 117 25 of met mevrouw D. van Bussel, telefoonnummer 055 521 80 06. Al is deze aankondiging nogal vroeg voordat die viering wordt gehouden, toch hopen we dat u deze datum al in uw agenda opneemt. Graag zien wij u op donderdag 27 oktober 2022 om 14.00 uur in het Hof van Afscheid. U bent van harte welkom.

Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap.

ONZE LIEVE VROUWE

Koffie ontmoeting

Komt u ook een kopje koffie drinken in ons parochiehuis? Elke eerste woensdag van de maand bent u om 10:00 uur van harte welkom voor een kopje koffie, maar ook om medeparochianen te ontmoeten voor een gezellig praatje en een luisterend oor! De eerstvolgende koffie ontmoetingen zijn woensdag 5 oktober, woensdag 2 november, woensdag 7 december om 10.00 uur in het parochiehuis, Stationsstraat 13 te Apeldoorn.

Twee tuin-vrijwilligers gezocht voor een klusje

Pastor Sebastian heeft een kleine voortuin, die hij graag onderhoudsarm wil inrichten. Wie zou er mee willen helpen met dit tuinklusje. Gegadigden kunnen zich melden bij Harrie Huis in 't Veld h.huisintveld@hetnet.nl.

TERESIA

OpWeg

Wegens toekomstige verhuizing naar Twello is de heer J. Wijnbergen gestopt met zijn taken als hoofdbezorger én als bezorger van OpWeg.

Jan, wij danken je voor je trouwe inzet gedurende ruim 22 jaar voor OpWeg en wensen jou en je vrouw goede jaren toe in jullie nieuwe woning in Twello!! Zijn taak als hoofdbezorger is inmiddels overgenomen door mevrouw Smale-Scholten en zijn bezorgtaak is overgenomen door de heer/mevrouw Peek. Fijn dat u zich wilt inzetten voor een goede OpWeg-bezorging!!!

Gevraagd 2 nieuwe OpWegbezorgers

Mevrouw Marthijnes-Yunidara stopt per 1 november met de bezorging van 11 exemplaren. Het gaat om De Ontvangst (2x), Het verlaat (3x), Vosweide (1x) en Waterlei (5x). Wie is bereid om haar bezorgtaak over te nemen? Graag een reactie naar s.a.pol-vandenberg@online.nl of via 055 366 19 23 (graag tussen 18-19 uur).

De heer Van den Broek heeft laten weten vanwege hoge leeftijd per 1 januari te stoppen met de bezorging. Het gaat om 17 exemplaren, allen aan de Gentiaanstraat. Ook hier de vraag: wie wil deze taak overnemen? Graag een reactie naar s.a.pol-vandenberg@online.nl of via 055 366 19 23 (graag tussen 18-19 uur). Alvast hartelijk dank voor uw reactie!

'Dichter bij de psalmen'

Het Gelders Vocaal Ensemble organiseert op zaterdagavond 15 oktober in Apeldoorn een concert rondom de psalmen.

Componisten als Sweelinck, Bach, Mawby en Briggs hebben op een unieke manier hun interpretatie van de oude psalmen op muziek gezet. Tijdens deze avond wil het Gelders Vocaal Ensemble u graag daarin meenemen. Als inleiding bij elke psalm zingt het koor eerst de bekende Geneefse melodie met teksten uit De Nieuwe Psalmberijming. Ook worden enkele werken van de hand van onze eigen dirigent uitgevoerd, waaronder de première van

het "Pater Noster" dat hij speciaal voor het Gelders Vocaal Ensemble heeft geschreven. Het Gelders Vocaal Ensemble staat onder leiding van Jan van Dijk. Henk Linker verleent als organist zijn medewerking in begeleiding van het koor en het ten gehore brengen van enkele orgelwerken.

Kaarten kosten € 12,50 in de voorverkoop (te verkrijgen via www.geldersvocaalensemble.nl), € 15,00 aan de deur. Kinderen t/m 12 jaar zijn gratis.

Deze bijzondere avond wilt u niet missen!

Onze Lieve Vrouwekerk, Hoofdstraat 18, Apeldoorn.
Zaterdag 15 oktober, aanvang 20:00 uur.
Kerk open 19:30 uur.

60 jaar Novum Canticum

Dit jaar bestaat Novum Canticum 60 jaar! Het koor bestaat uit ruim 80 leden met een passie voor mooie muziek.

Onder leiding van Ineke van Jaarsveld en Jan Jaap Nuijver op de piano zingt het koor, in een geweldige sfeer, een mix van licht

klassiek tot populaire muziek. Het jubileum is in augustus al wat gevierd met het zingen in de Grote Kerk tijdens een inloopzondag. Zondag 9 oktober om 14:30 uur is er een groot jubileumconcert met een feestelijk tintje in de Hofstad in Apeldoorn. Een aanrader om te komen luisteren! Kaarten van € 10,00 verkrijgbaar via de mail: mailnaar@novumcanticum.nl
Website: www.novumcanticum.nl

Heilige Gerardus Majella Bedevaart Overdinkel 2022

Op zondag 16 oktober 2022 zal voor de 110de keer de Heilige Gerardus Majella Bedevaart in Overdinkel plaatsvinden, met als thema: "Vrede geef ik U".

Op zondag 16 oktober is er om 11:00 uur een Plechtige Eucharistieviering met aansluitend de processie in het Gerardus Majella park (achter de Gerardus Majella kerk). Voorganger is pastor W. Rekveld. Tijdens de viering worden er kinderactiviteiten georganiseerd. Het Sluitingslof is om 15:00 uur in de GM kerk.

De vieringen tijdens het Triduüm zullen plaatsvinden in de kerk op donderdag 13 oktober en zaterdag 15 oktober om 19:00 uur. Op vrijdag 14 oktober zal er geen viering zijn, wel is de kerk dan open voor stil gebed.

Voor de verkoop van devotionalia zal er traditioneel een verkoopkraam buiten bij de ingang van het park staan op 16 oktober van 10:00 tot 15:00 uur.

Verder kunt u net als andere jaren misintenties opgeven door deze te mailen naar gardamesgmpo@kpnmail.nl en de kosten van de intentie: vrije gift of misintentie: € 5,00 over te maken naar rekening NL26 RBRB 0929925955 t.n.v. St. Pelgrimsdorp Overdinkel, o.v.v. Gerardus Bedevaart Overdinkel. Een envelop in de brievenbus van het parochie centrum mag ook onder vermelding van uw naam, uw intentie en "Gerardus Bedevaart Overdinkel".

Ook kunt u op 16 oktober een kaars laten opsteken. Dit kunt u doen door de kosten van de kaars € 0,50 voor een offerkaars en € 5,00 voor een novenekaars over te maken naar rekening NL26 RBRB 0929925955 t.n.v. Pelgrimsdorp Overdinkel, o.v.v. "Kaars" en daarnaast uw keuze voor de kaars en uw intentie.

Wilt u ons daarnaast helpen met een gift, zodat wij de bedevaart kunnen blijven

organiseren, dan kunt u onder vermelding van "Vriend van de bedevaart" uw gift overmaken naar bovenstaande banknummer. Bij voorbaat hartelijk dank.

Tijdens de openingstijden van het parochiecentrum naast de kerk is vanaf nu de St. Gerardus kalender met schild 2022 te koop. Kosten € 9,00.

Indien U verdere informatie wenst kunt u contact opnemen met het parochiecentrum van de Gerardus Majella kerk (dinsdag- en vrijdagmorgen tussen 10:00 en 11:30 uur), telnr: 053 538 13 04, Hoofdstraat 76, 7586 BV Overdinkel.

Mocht u verder nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met het secretariaat van de Gerardus Bedevaart groep: i.westenbroek@gmail.com

Graag tot ziens.

Gerardus Bedevaart groep Overdinkel
gerardusbedevaartoverdinkel@live.nl

KERKDIENTEN ELDERS

De vieringen zowel vanuit de H. Martinuskerk te Twello als vanuit de O.L. Vrouwekerk te Apeldoorn worden ook online uitgezonden. Zie hiervoor de website van de Emmaüsparochie en de Franciscus en Claraparochie.

De dringende vraag blijft van kracht om verantwoordelijkheid te nemen en thuis te blijven met klachten die kunnen wijzen op corona.

VIERINGEN H. MARTINUSKERK TWELLO

online en via livestream

<https://kerkdienstgemist.nl/stations/2185>

Zondag 2 oktober,

27e zondag door het jaar (Franciscusdag)

10:30 uur Eucharistieviering in de O.L.Vrouwekerk in Apeldoorn
Voorgangers het gehele pastorale team

Zondag 9 oktober,

28e zondag door het jaar

09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens

Woensdag 12 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Donderdag 13 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Zondag 16 oktober,

29e zondag door het jaar

09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor Sebastian

Woensdag 19 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Donderdag 20 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Zondag 23 oktober,

30e zondag door het jaar

09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens

Woensdag 26 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

Donderdag 27 oktober

09:00 uur Eucharistieviering

VIERINGEN H. MARTINUSKERK VAASSEN

online en via livestream)

<https://www.kerkomroep.nl/#/kerken/21182>

Zondag 2 oktober,

27e zondag door het jaar (Franciscusdag)

10:30 uur Eucharistieviering in de O.L.Vrouwekerk in Apeldoorn
Voorgangers het gehele pastorale team

Zaterdag 8 oktober

18:30 uur Eucharistieviering

Voorganger pastoor J. Hermens

Zondag 16 oktober,

29e zondag door het jaar

10:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens

Zaterdag 22 oktober

18:30 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor Sebastian

Zondag 30 oktober

18:30 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens

VIERINGEN H. ANTONIUS ABT LOENEN

Zondag 2 oktober,

27e zondag door het jaar (Franciscusdag)
10:30 uur Eucharistieviering in de O.L.Vrouwekerk in Apeldoorn
Voorgangers het gehele pastorale team

Zondag 9 oktober, 28e zondag door het jaar

10:00 uur Gebedsviering
Voorganger Iekenpastor A. van der Werff

Zaterdag 15 oktober

18:30 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor Sebastian

Zondag 23 oktober,

30e zondag door het jaar

10:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor Sebastian

Zaterdag 29 oktober

18:30 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens

MARKEN HAVEN

8 okt. Chr. Mw. C. Lindner
22 okt. RK Mw. Geerten
Groenland

HEEMHOF

2 okt. Mw. C. Lindner
9 okt. Mw. C. Lindner
16 okt. Pastor Jolanda
Aantjes

23 okt. RK

Pastor Geerten
Groenland

30 okt. Allerzielen Dhr. R. Bloemendal

H. GEESTKAPEL, ASSEL

Elke zondag is er om 10:00 uur een eucharistieviering waarin afwisselend wordt voorgedaan door de salesianen Bijou Oledath en Dominiek Deraeve.

Nieuwsmededelingen voor trouwe bezoekers van de kapel ontvangen dit via de email. Als u ook op de hoogte wilt blijven kunt u dat doorgeven aan Hans Bosch: bosc2999@planet.nl

EVEN STILSTAAN

Oudst bekende afbeelding van S. Francesco
fresco 13e eeuw, anoniem [wikimedia]

BIJBELROOSTER

2 okt, 27e zondag door het jaar

Hab. 1, 2-3; 2,2-4; Ps. 95 2; Tim. 1,6-8.13-14; Luc. 17,5-10.

9 okt, 28e zondag door het jaar

2 Kon. 5,14-17; Ps. 98 2; Tim. 2,8-13; Luc. 17, 11-19.

16 okt, 29e zondag door het jaar

Ex. 17,8-13; Ps. 121 2; Tim. 3,14-4,2; Luc. 18,1-8; wereldmissiedag.

23 okt, 30e zondag door het jaar

Sir. 35,12-14,16-18; Ps. 34 2; Tim. 4,6-8.16-18; Luc. 18,9-14.

30 okt, 31e zondag door het jaar

Wijsh. 11,23-12,2; Ps. 145 2; Tess. 1,11-2,2; Luc. 19,1-10.

R.K. Begraafplaatsen Apeldoorn

Haagwinde Arnhemseweg Oude Beekbergerweg

'Uw laatste rustplaats,
een mooie plek om te gedenken'

www.rkbegraafplaatsenapeldoorn.nl

Rouwenhorst

ROUWCENTRUM SINDS 1901

Een veilige haven in moeilijke dagen

De wereld staat even stil wanneer u afscheid moet nemen van een dierbare.

In deze moeilijke periode kunt u rekenen op de goede zorgen van Rouwcentrum Rouwenhorst. Wij zijn er om u te ondersteunen bij het vormgeven van een stijlvol en persoonlijk afscheid. Door noodzakelijke formaliteiten uit handen te nemen, geven wij u de tijd en ruimte om bij uw dierbare te zijn.

Wij helpen u dag en nacht
055-541 40 89
www.rouwcentrum-rouwenhorst.nl

uw totaal-installateur
DONDERWINKEL

Dorpstraat 116 - 7361 AZ Beekbergen - Tel. 055-5062710

gas - water - sanitair - elektra -
verwarming - dakbedekking

GIRO

555

Geven kan op IBAN: NL08 INGB 0000 0055 55

2022

Actie
Kerkbalans

OpWeg

informatieblad voor katholiek apeldoorn

OpWeg is een uitgave van de SIKA

Stichting Informatieblad Katholiek Apeldoorn
Postadres:

SIKA, p/a Regentesselaan 16a, 7316 AD Apeldoorn.

Stichting SIKA is ANBI-erkend,
u kunt uw giften aftrekken van de belasting.

Bestuur

Voorzitter: J.W.J. Scheffer
Secretaris: M. Oomen-Pragt,
mfaoomen@gmail.com
Penningmeester: F.P.C.J. Spallek,
spallekf@telfort.nl
Lid: G. Kroese

Financiën en advertenties

F.P.C.J. Spallek,
De Zeis 53, 7335 KE Apeldoorn,
055 542 64 24,
spallekf@telfort.nl,
Rekening: 2395546; IBAN: NL10 INGB 0002 3955 46,
t.n.v. SIKA OpWeg.

Bezorgklachten, verhuizingen, aanmeldingen,
opzeggingen:

Secretariaat: Emmaüsparochie Apeldoorn,
Stationsstraat 13, 7311 NL Apeldoorn,
055 526 65 00,
e-mail: receptie@rkapeldoorn.nl.

Vrijwillige bijdrage

Het uitgeven van OpWeg kost geld.
Het blad kan dan ook alleen maar blijven
verschijnen dankzij bijdragen van lezers op rekening:
NL10 INGB 0002 3955 46, t.n.v. SIKA OpWeg.

Kopij voor STAD

Berichten en mededelingen uit de parochie
dienen vóór of op de woensdag van de week
vóór de datum van verschijning (is 9 dagen vóór
de verschijningdatum) bij het secretariaat
(receptie@rkapeldoorn.nl) te worden ingeleverd.
Het secretariaat zorgt voor aanlevering bij de
eindredactie.

Overige kopij

Artikelen moeten vóór of op de donderdag van de
week vóór de datum van verschijning (is 8 dagen
vóór de verschijningdatum), uiterlijk 13:00 uur, bij
de redactie (rkapdZow@gmail.com) ingeleverd zijn.

De redactie behoudt zich het recht voor om:

- zonder overleg artikelen in te korten,
later te plaatsen of niet te plaatsen,
- te laat ontvangen of ongevraagd ontvangen
kopij niet te plaatsen.

Als uw bijdrage groter is dan 300 woorden,
wordt u verzocht van tevoren contact op te
nemen met de redactie.

Verantwoording

De redactie streeft er altijd naar de rechten
met betrekking tot illustraties en artikelen te
respecteren en volgens de wettelijke bepalingen
te regelen. Eenieder die desondanks meent zekere
rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht
daarover met de redactie contact op te nemen.

Algemene redactie

R. Dashorst, J. Gortworst en W. Olierook
Eindredactie
M. Lamper
Opmaak
E* D.SIGN te Lunteren (www.e-ster.biz)
Druk
Vellendrukkerij BDU - Werkendam